

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΗ ΕΝΙΑΙΑ ΤΕΛΙΚΗ ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ
ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2024 - 2025

ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΑΞΗ: Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ: 90 λεπτά

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ (Μονάδες 30)

Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με δέκα (10) μονάδες.

A1. Κάθε στοιχείο της Στήλης Α΄ αντιστοιχεί με ένα στοιχείο της Στήλης Β΄. Να γράψετε **στο τετράδιο απαντήσεών σας** τους αριθμούς της Στήλης Α΄ και δίπλα από τον καθένα το γράμμα της Στήλης Β΄ που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

Προσοχή: Στη Στήλη Β΄ περισεύουν δύο (2) στοιχεία.

ΣΤΗΛΗ Α΄	ΣΤΗΛΗ Β΄
1. Ανακάλυψη της τυπογραφίας	α. Σερβία, Μαυροβούνιο, Ελλάδα, Βουλγαρία
2. Α΄ Βαλκανικός πόλεμος	β. Αθανάσιος Διάκος
3. Κεντρικές Δυνάμεις	γ. Νικόλαος Ζορμπάς
4. Μάχη της Αλαμάνας	δ. Γερμανία, Αυστροουγγαρία, Ιταλία
	ε. Ιωάννης Γουτεμβέργιος
	στ. Βρετανία, Γαλλία, Ρωσία

(4 x 2,5 μ. = 10 μονάδες)

A2. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή λάθος, γράφοντας **στο τετράδιο απαντήσεών σας** τη λέξη «σωστό» ή «λάθος», δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

- Ο Χριστόφορος Κολόμβος ανακάλυψε νησιά και ηπειρωτικές περιοχές της κεντρικής Αμερικής.
- Ο Ρήγας Βελεστινλής και ο Αδαμάντιος Κοραΐς ήταν εκπρόσωποι του Νεοελληνικού Διαφωτισμού.
- Ο Στρατιωτικός Σύνδεσμος κάλεσε τον Ελευθέριο Βενιζέλο στην Αθήνα και του πρότεινε την ηγεσία του στρατού.

δ. Την 1η Μάη 1886 μια εργατική απεργία στο Σικάγο των ΗΠΑ πέτυχε την καθιέρωση της οκτάωρης εργασίας.

(4 x 2,5 μ. = 10 μονάδες)

A3. Να τοποθετήσετε τα πιο κάτω ιστορικά γεγονότα σε χρονολογική σειρά, **ξεκινώντας από το αρχαιότερο** και αριθμώντας τα από το 1 μέχρι το 4. Η απάντησή σας να γραφεί **στο τετράδιο απαντήσεών σας**.

α. Σφαγή της Χίου

β. Κίνημα των Νεότουρκων

γ. Κατάληψη της Βαστίλης

δ. Πρωτόκολλο της Ελληνικής Ανεξαρτησίας

(4 x 2,5 μ. = 10 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ (Μονάδες 35)

B1. Να γράψετε **κατατοπιστικά σημειώματα για τα πιο κάτω**:

(α) Διακήρυξη της Αμερικανικής Ανεξαρτησίας (από πού επηρεάστηκε, ποιοι οι συντάκτες της)

(4 μονάδες)

(β) Κίνημα της 3ης Σεπτεμβρίου 1843 (δύο (2) αίτια, αίτημα, αποτέλεσμα)

(6 μονάδες)

B2. Σε μια ορθά δομημένη παράγραφο να γράψετε **δύο (2)** ενέργειες στις οποίες προχώρησε ο Ιωάννης Καποδίστριας για την ενίσχυση των ενόπλων δυνάμεων και να αναφέρετε **δύο (2)** μέτρα που εφάρμοσε για τη βελτίωση της οικονομίας του ανεξάρτητου ελληνικού κράτους.

(12 μονάδες)

B3. Σε δύο ορθά δομημένες παραγράφους να καταγράψετε την αφορμή για τα γεγονότα των Οκτωβριανών του 1931 στην Κύπρο, **δύο (2)** αίτια και **δύο (2)** συνέπειες των γεγονότων αυτών.

(13 μονάδες)

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ (Μονάδες 35)

ΠΑΡΑΘΕΜΑ Ι

Σύλληψη...επικίνδυνου διαδηλωτή!

Φάνης Παρπαΐρης, (επιμ. Αντωνία Σωκράτους Πεδόνε), Φωτογραφικά τετράδια, εκδόσεις Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών, Λευκωσία 2018

ΠΑΡΑΘΕΜΑ ΙΙ

«Αρκετές ήταν οι φορές που στην ταράτσα του Παγκύπριου Γυμνασίου, απέναντι ακριβώς από την Αρχιεπισκοπή, οι μαθητές πετούσαν πέτρες κατά των αστυνομικών δυνάμεων ή εκσφενδόνιζαν μπουκάλια γεμισμένα με χόμα. Πολλές ήταν οι φορές που η αντίσταση είχε ως επίδικο* την ελληνική σημαία, την οποία ύψωναν τη νύχτα στη θέση της αγγλικής. Στο Παγκύπριο ο διευθυντής Σπυριδάκης μάταια προσπαθούσε να συνεντίσει τους μαθητές που λιθοβολούσαν βρετανούς στρατιώτες από την ταράτσα του σχολείου. [...] Ένα πολιτικό γεγονός, μια ανακοίνωση της βρετανικής κυβέρνησης, μια απογοητευτική απόφαση του ΟΗΕ αρκούσαν για να ξεχυθούν οι μαθητές των γυμνασίων στους δρόμους και να ζητωκραυγάσουν υπέρ της ένωσης και της ΕΟΚΑ ή/και να εμπλακούν με τις δυνάμεις ασφαλείας».

*επίδικο: κτήμα/ιδιοκτησία/ κάτι που δικαιωματικά τους ανήκει

Αργυρού Σ., Το εθνικό κίνημα των Ελληνοκυπρίων: κατά την τελευταία περίοδο της Αγγλοκρατίας [1950-1960], Αθήνα 2017, σ. 359.

ΠΑΡΑΘΕΜΑ ΙΙΙ

«Οι τιμωρίες, όπως και τα συλλογικά πρόστιμα, βάρυναν όλο τον πληθυσμό. Οι ταλαιπωρίες από τις έρευνες στα χωριά ήταν αφάνταστες για τους κατοίκους και η συμπεριφορά των 2 δυνάμεων ασφαλείας βίαιη. Οι έφοδοι στα χωριά θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν και επιδρομές, κατά τις οποίες δυνάμεις ασφαλείας, στρατιώτες και αλεξιπτωτιστές σάρωναν τα πάντα στη μανία τους να αποκαλύψουν όπλα και

αγωνιστές. Κακοποιήσεις και καταστροφές από τις δυνάμεις ασφαλείας αλλά και ζημιές σε καλλιέργειες εξαιτίας των κατ' οίκον περιορισμών, πολλοί από τους οποίους διαρκούσαν μέρες, καταγράφηκαν στον Τύπο. Ιδιαίτερα άσχημα αντίκτυπο είχε η κακοποίηση ηλικιωμένων. Η έλλειψη τροφίμων μάλιστα τα αποκλεισθέντα χωριά και η απαγόρευση μετάβασης των αγροτών στα χωράφια και στα ζώα είχε δημιουργήσει πολλά προβλήματα στην αγροτική παραγωγή».

Αργυρού Σ., Το εθνικό κίνημα των Ελληνοκυπρίων: κατά την τελευταία περίοδο της Αγγλοκρατίας [1950-1960], Αθήνα 2017, σ. 359.

Αφού μελετήσετε τα πιο πάνω Παραθέματα (I, II) και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να απαντήσετε στα πιο κάτω ερωτήματα:

(α) Να περιγράψετε την εικόνα (Παράθεμα I) δίνοντας δύο (2) στοιχεία σε σχέση με την ιστορική περίοδο στην οποία αναφέρεται.

(5 μονάδες)

(β) Αφού μελετήσετε τα Παραθέματα I και II και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να γράψετε δύο (2) τακτικές/τρόπους δράσεις των αγωνιστών της ΕΟΚΑ και δύο (2) τρόπους με τους οποίους συνέβαλαν οι μαθητές στον αγώνα.

(20 μονάδες)

(γ) Αφού μελετήσετε το Παράθεμα III και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις, να γράψετε δύο (2) στοιχεία για τη συμπεριφορά των Άγγλων απέναντι στους Κυπρίους.

(10 μονάδες)

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ

Στη Δειγματική Ενιαία Τελική Γραπτή Εξέταση περιλαμβάνονται ερωτήσεις/ασκήσεις απ' όλη την εξεταστέα ύλη, όπως αυτή έχει ανακοινωθεί στις 10/04/2025.